

VOORWOORD

Beste Natuur liefhebber,

Sinds afgelopen maart heb ik de voorzittershamer overgenomen van Clarien Cornelisse die gelukkig aanblijft als vice-voorzitter. Voor diegenen die niet met mij bekend zijn zal ik mij kort voorstellen.

Ik woon sinds 2012 in IJhorst met partner en onze jongste zoon die nu 10 is. Werkzaam bij het waterschap als ecooloog en natuurlijk betrokken bij de natuur. Sinds 2014 maak ik deel uit van het bestuur van onze vereniging.

Vanaf maart gaat ook onze vereniging door een heel bijzondere periode, waarin veel activiteiten zijn uitgesteld. Ook nu gaan echter sommige activiteiten "gewoon" door. Zo worden o.a. nestkastroutes gelopen, vogels geringd en bloemenvelden ingezaaid.

Mooi om te zien dat ook onder moeilijke omstandigheden onze vereniging zich inzet voor natuurbehoud en ontwikkeling.

Voor het najaar heeft het bestuur een alternatief programma bedacht dat hopelijk door kan gaan.

Wij zien u graag bij een activiteit in de 2^e helft van het jaar waarbij 1,5 meter afstand in acht wordt gehouden. Voor alle activiteiten geldt dat men zich vooraf moet aanmelden en niet kan komen bij verkoudheidsklachten of koorts.

Vanaf 7 september gaan we (wanneer de omstandigheden dit toelaten) weer van start met een avond-excursie. Veel leesplezier met deze Scharrelaar en ik wens u toe dat u in goede gezondheid van onze prachtige natuur kunt genieten.

Namens het bestuur:

Mirjam Fagel (voorzitter)

AGENDA

Wat komen gaat!

Een agenda opstellen in corona-tijd, hoe doe je dat.

Vanaf half maart zijn alle activiteiten afgelast en een aantal hiervan schuiven door naar volgend jaar, zoals de landelijke opschoondag in maart, de stand op de Staphorster jaarmarkt in april, de natuurreis naar Krakau (Polen) en de jaarlijkse fietstocht op 2e Pinksterdag.

Maar na een afwezigheid van enkele maanden zijn we toch wel verheugd dat we nu weer wat activiteiten kunnen aanbieden. Onze nieuwe 1½ meter samenleving zorgt er wel voor dat het er allemaal anders uit zal zien maar daar zullen we vast aan kunnen wennen.

We beginnen in september met een ledencontactavond in de buitenlucht, de geplande excursie naar de "Voedselbostuyn".

En dan hebben we voorlopig in de planning om onze bijeenkomsten deels in de natuur en deels in een zaal te organiseren. We kijken hiervoor uit naar zalencentrum Spoorzicht.

Maandag 7 september	Ledencontactavond bezoek Voedselbostuyn Reestdal. Aanvang 20.00 uur de Bostuyn, Carstenlaan 4 IJhorst. Aanmelden verplicht via; voorzitter1@nbvijs.nl
Zaterdag 19 september	Wandel je wijzer Herfst natuurwandeling vanuit info Zwarte Dennen, 10.00-11.30 uur.
Maandag 5 oktober	Ledencontactavond 20.00 uur Zaal Spoorzicht, Gemeenteweg 171 Staphorst. Coördinatoren van alle werkgroepen blikken terug en maken plannen 2021 bekend.
Zaterdag 7 november	Wandel je wijzer Winter natuurwandeling vanuit info Zwarte Dennen, 10.00-11.30 uur.
Maandag 7 december	Ledencontactavond 20.00 uur Zaal Spoorzicht, Gemeenteweg 171 Staphorst. Evert Rolleman met een lezing over "Kleur in de natuur".

- Zaterdag 9 januari '21 Wandel je wijzer Nieuwjaars natuurwandeling vanuit info Zwarte Dennen, 10.00-11.30 uur.
- Maandag 1 februari '21 Ledencontactavond 20.00 uur Zaal Spoorzicht, Gemeenteweg 171, Staphorst.
Terugblik en voortgang “project Biodiversiteit en aanpak Eikenprocessierups”
- Maandag 1 maart '21 Ledencontactavond 20.00 uur, Zaal Spoorzicht, Gemeenteweg 171, Staphorst
Algemene Ledenvergadering
- 6 t/m 15 mei 2021 Werkgroep Natuurreizen organiseert Natuurreis naar KraKau (Polen).

Uiteraard blijft het onder voorbehoud of bovenstaande zaken door kunnen gaan, dit heeft natuurlijk alles te maken met de richtlijnen van het RIVM en een mogelijke 2e Covid-19 uitbraak.

Houd daarom goed onze website en/of facebook pagina in de gaten voor het meest actuele nieuws.

Voor de activiteiten voor de jeugd verwijzen wij u naar de speciale jeugd-agenda

JEUGDAGENDA

Zoals je ziet staat er niets op de agenda voor de jeugd. De laatste geplande activiteiten konden niet doorgaan. De werkgroep zal na de vakantie kijken wat er weer mogelijk is. Dat zal dan bekend worden gemaakt door nieuwsbrief, website en in de media.

Werkgroep jeugd “Weer of geen weer

maandag 7 september

Buiten excursie Voedselbostuyn Reestdal

Een voedselbos is een door mensen gecreëerde plantengemeenschap (planten, bomen en struiken) met een extreem hoog aantal eetbare soorten. De biodiversiteit, (ecologische) veerkracht en productiviteit (van biomassa) van een voedselbos zijn hoog. Een voedselbos is volledig zelfvoorzienend en klimaatbestendig.

maandag 5 oktober

Coördinatoren presentatie en overleg

De coördinatoren van onze werkgroepen vertellen u, ondersteunt door mooie beelden, over alle projecten die uitgevoerd zijn, onderhanden zijn en nog op de planning staan. Tevens is er ruimte voor vragen en overleg over de projecten.

maandag 7 december

Presentatie “Kleur in de Natuur”

door Evert Rolleman

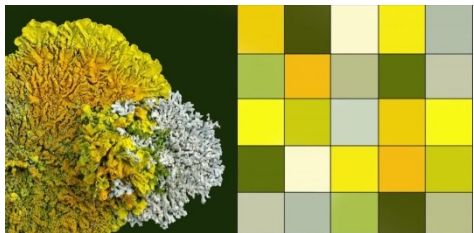
Hoe komt het dat een mus zomers een zwarte baard heeft?

Waarom krijgen sommige groene bladeren in de herfst een andere kleur?

Waarom gaat een vlieg niet op een blauwe muur zitten?

Waarom heeft een zweefvlieg dezelfde kleuren als een wesp?

Dit zijn zomaar wat vragen waar een antwoord op gegeven zal worden in de presentatie.

JEUGDHOEKJE

Nadat de vorige maand het programma voor de komende tijd bekend gemaakt was, was er op 8 februari dus weer een leuke zaterdagmiddagbijeenkomst voor de jeugd. In het eerste deel hiervan was meester Gelderblom bij ons om ons het een en ander te vertellen over zijn grote hobby, nl. vogelen. Hij liet verschillende afbeeldingen zien van alle soorten vogels die hij op zijn tochten gehoord en gezien had. Dat was een indrukwekkend aantal. Ook wist hij te vertellen dat er landelijk veel liefhebbers waren, die met grote passie deze hobby uitoefenden, maar dat buiten het waarnemen van soms wel bijzondere en zeldzame soorten het heel belangrijk was dat we er zuinig op zijn. Dus zuinig zijn op de leefomgeving, zodat de omstandigheden voor de vogels dusdanig zijn, dat ze wel voldoende ontwikkelingsmogelijkheid hebben. De kinderen waren dan ook zeer onder de indruk over de mooie beelden en boeiende verhalen van zijn vogeltochten. Dit is zondermeer een lezing die in de toekomst voor herhaling vatbaar is. Het was ook leuk, dat enkele leerlingen van hem hier ook aanwezig waren. Nadat meester Gelderblom in de pauze bedankt was voor zijn prachtige bijdrage aan deze middag, ging de jeugd na de pauze bezig met iets te maken voor wintervoeding. Hiervoor had Klaasje het nodige voorbereid en materiaal aangeschaft waar de kinderen mee bezig konden. Er werden prachtige dingen gemaakt waar de vogels lekker van konden snoepen. Zoals je kunt lezen kan de leiding weer terugzien op een geslaagde middag.

Namens de jeugdleiding,
J. Vos

Na bovenstaande zaterdagmiddag zijn er helaas nog geen activiteiten meer met de jeugd geweest. Als dat weer mogelijk is, zullen we zorgen dat er een nieuw programma komt.

De jeugdleiding

**OVERZICHT VAN
TERUGGEMELDE GERINGDE
VOGELS UIT DE REGIO**

RINGGEGEVENS							
Ringnr.	Ring- datum	R	Soort	Gsl.	Leeftijd	Plaats	Referentie
BH 96147	29-06-18	5	Zwarte mees	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 33 Nk.022 - 0968	Albert Huls
BH 96131	25-06-18	5	Zwarte mees	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 28 Nk.006 - 1347	Thijs Tuin
BF 80747	16-05-18	2	Zwarte mees	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 46 Nk. 018 - 1040	Arjan Huls
BH 97046	22-05-18	5	Zwarte mees	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 33 Nk.008 - 1385	Jan Compag- ner
BF 80798	22-05-18	2	Zwarte mees	V	2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 25 Nk. 005 - 0721	Jan Vos
BF 80752	16-05-18	2	Zwarte mees	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 46 Nk. 018 - 1040	Arjan Huls
BB 05534	12-06-14	2	Zwarte mees	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 24 Nk. 021 - 1177	Klaas Koobs
BH 97269	28-05-18	5	Bonvi	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 59 Nk. 006 - 1309	Thijs Tuin
BH 97269	28-05-18	5	Bonvi	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 59 Nk. 006 - 1309	Thijs Tuin
BH 97142	25-05-18	5	Bonvi	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 51 Nk. 106 - 1274	Paul Siepel
BE 07450	01-06-16	5	Bonvi	O	Nestjong niet vliegvlug	Ijhorst, Carstenbos Z. Nk. 024 -030	Paul Siepel
3820347	31-05-18	P	Torenvalk	O	Nestjong niet vliegvlug	Harmelen, Reijerscop 4	H. J. Tuls
9519	27-05-08	3	Ooievaar	O	Nestjong niet vliegvlug	Rouveen, Conradsweg 6	nvt
2487	14-06-05	3	Ooievaar	O	Nestjong niet vliegvlug	Meppel, Hoogeveense weg 26-27	nvt
AT 58726	04-06-12	2	Bonvi	O	Nestjong niet vliegvlug	BWS, vak 54 Nk.012 - 0437	Klaas Hoeve

Leeswijzer

R = Ringer M = Melder

Code R en M

Gsl is geslacht

1	H. Bloemhof	O	Onbekend
2	J. Dunnink	M	Man
3	J. Mussche	V	Vrouw
4	J. Huls		
5	H. van Wijk		
6	L. Blaauw		
7	H. Luten		
P	publiek		

MELDGEGEVENS				INFORMATIE				
Meld-datum	M	Gsl.	Leeftijd/ Conditie	Plaats	Referentie	Afst. in km.	Gra- den	Tijd in dgn
21-05-19	5	V	2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 12 Nk. 007 - 0153	v.h. Egbert Tuin	1,3	94	326
20-05-19	5	V	2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 34 Nk. 022 - 0988	Albert Huls	2,7	306	329
20-05-19	5	V	2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 32 Nk. 008 - 1369	Jan Compagner	1	107	369
20-05-19	5	M	2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 32 Nk. 008 - 1369	Jan Compagner	0,3	158	363
14-05-19	5	V	> 2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 51 Nk. 106 -1265	Paul Siepel	0,4	248	357
13-05-19	5	M	2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 51 Nk. 106 -1265	Paul Siepel	2,4	121	362
13-05-19	5	M	> 2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 24 Nk. 106 - 1293	Harry van Wijk	0,4	322	1796
30-05-19	P	V	2 kj. Levend los door ringer	Dwingeloo, Schurenberg	Chr. Both	23,5	209	367
30-04-19	P	V	2 kj. Levend los door ringer	Echten, Ruinerweg 12	Chr. Both	13,4	217	337
27-05-19	P	O	2 kj. Levend los door ringer	Wapse, Doldersumsew. 1	Chr. Both	27	180	367
06-06-19	P	M	> 1 kj. Levend los door ringer	Dwingeloo, Spieregenweg	Chr. Both	21,5	209	1100
27-11-19	P	O	verkeers- slachtoffer	Rouveen, ORW 295	Klaas Harink	101	233	545
22-02-20	P	O	Ring afgelezen in het veld	Amere	Eric Roeland	52	62	4288
14-02-20	P	O	Ring afgelezen in het veld	Roderwolde, De Omlanden	R. Oosterhuis	56,2	197	5358
14-05-19	P	M	> 2 kj. Levend los door ringer	Echten, Pesserweg 4	Chr. Both	12,7	222	2535

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
Vogels:			
11-03-2020	Tijftjaf	Bosw. Staphorst, vak 31	Harry van Wijk
15-03-2020	Tijftjaf	Velderberg aan de Regge bij Hankate	Jan en Jannie Paasman
17-03-2020	Rode Wouw	Balkbrug, Haarweg	Jan en Jannie Paasman
24-03-2020	Middelste Bonte Specht (2 exempl.)	Dickninge	Arnold Lassche Marcus van der Zaag
	Witte Kwikstaart	IJhorst, Sparrenlaan 7	Harm Bloemhof
27-03-2020	Houtsnip	Bosw. Staphorst, vak 50	Gerrit Jan Timmer
20-03-2020	Klapekster	Zuidwolde, Takkenhoogte	Arnold Lassche
03-04-2020	Wespendief (overvliegend)	Kievitshaar	Arnold Lassche Marcus van der Zaag

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
06-04-2020	Fitis	Bosw. Staphorst vak 60	Harry van Wijk
06-04-2020	Pimpelmees 1e ei	Staphorst, Costersland 15	Fam. G.J. Timmer
08-04-2020	IJsvogel	Hoogeveensevaart t.h.v. km bord 4.0 km	Herman Antonides
11-04-2020	Bonte Vliegenvanger Appelvink 5 exempl. Groene Specht	IJhorst, De Plaggenborgh	Arnold Lassche
12-04-2020	Huiswaluw	Ruinerwold, Wold AA Nabij Engelgaarde	Janny en Rieks van Lubek
16-04-2020	Gierzwaluw	Meppel, Oosterboer	Janny en Rieks van Lubek
21-04-2020	Mandarijneend (paartje)	Oosteinde Ruinerwold	Ep Meekhof Geertje Zwiers
April 2020	Paapje 2 exempl. Blaauwborst	Staphorst, Rienkskanaal	Erik Schra
02-05-2020	Wulp 3 exempl.	Ruinerwold, Wold Aa	Ep Meekhof Geertje Zwiers.
10-05-2020	Koekoek	BWS, vak 50	Gerrit Jan Timmer
5-05-2020	Gele Kwikstaart	IJhorst, Veldhuisweg	Gerrit Jan Timmer
19-05-2020	Gele Kwikstaart 2 ex.	Balkbrug Luttenoeverweg	Fam. van Lubek
22-05-2020	Boomvalk	Staphosrt, Heidehoogte	Erik Schra
02-06-2020	Kleine Bonte Specht	Carstenbos, Plaggenborgh	Arnold Lassche
Vlinders:			
29-02-2020	Citroenvlinder	IJhorst, Sparrenlaan	Evert Rolleman
11-03-2020	Citroenvlinder	IJhorst, Dennenlaan en Van Wijngaardenstraat	Harry van Wijk Jaap Padding
08-04-2020	Oranjetipje	IJhorst, Dennenlaan	Harry vanWijk

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
09-04-2020	Oranjetipje 3 ex.	Dalfsen, Het Hongerveld	Jan en Janny Paasman
11-04-2020	Bonte Zandoog 2 ex.	IJhorst, Vossenburcht	Harry van Wijk
Zoogdieren:			
04-04-2020	Eekhoorn	IJhorst, Dennenlaan 3	Harry van Wijk Jaap Padding
22-04-2020	Wezel	IJhorst, Dennenlaan 3	Jaap Padding
23-05-2020	Steenmarter	BWS, vak 60	Fam. van Lubek

Marter, foto gemaakt tijdens de nestkastcontrole door Rieks van Lubek

NESTKASTENPROJECT CNS

In oktober 2019 ontvingen wij van Rina Hokse van de CNS school in Staphorst een verzoek. Rina is zelf vroeger lid geweest van onze jeugdgroep 'Weer of geen weer' en heeft daar mooie herinneringen aan. Ze is inmiddels leerkracht van groep 8 van de CNS (Christelijk Nationale School voor basisonderwijs Staphorst) en schreef ons dat de school heeft meegedaan aan een fonds van de Rabobank. Het idee wat de school had ingediend, is het timmeren van nestkastjes voor in de eikenbomen rondom de school. Ook willen ze onder die bomen bloemen zaaien. Zodoende wordt de biodiversiteit vergroot, en wordt daarmee ook de eikenprocessierups op een natuurlijke wijze bestreden.

De Rabobank heeft eind vorig jaar het fonds aan de school toegewezen. Nu kon het plan dus van start gaan. En zodoende kregen wij in oktober de vraag of wij de school wilden begeleiden met het traject. Hout kiezen voor de nestkastjes, kastjes timmeren, een bloemenmengsel kiezen, en inzaaien. Uiteraard wilde de vereniging wel bij zo'n mooi project helpen. Dus, vanaf 30 januari werd er door de vrijwilligers Evert Rolleman, Jaap Padding, Henk Benne, Harry van Wijk en Jan Vos, op de donderdagmiddagen geholpen met het timmeren van vele nestkasten. Vijf donderdagmiddagen was het een lawaai

van jewelste in de school. Jaap heeft de kastjes met de gasbrander van het logo voorzien. Dat moest wel in het toilet, anders zou misschien het brandalarm afgaan. De kinderen waren razend enthousiast. Sommige kinderen hebben zelfs twee kastjes getimmerd. En jongere kinderen kwamen bezorgd vragen of we dit vanaf nu

toch écht wel elk jaar komen doen, zodat zij ook aan de beurt komen in groep 8!

Inmiddels zijn er vele kastjes opgehangen in de eiken rondom de school, en is er een bloemenmengsel onder de bomen ingezaaid. Ook zijn er kastjes met de kinderen mee naar huis gegaan om ze daar op te hangen. En een oma van een van de kinderen kreeg ook een nestkastje, en vertelde dat de koolmeesjes in haar tuin er erg blij mee waren.

De natuur is geholpen, de biodiversiteit verbeterd, de vogels zijn geholpen, en daardoor hopelijk minder overlast van de eikenprocessierups. En daarnaast hebben vele kinderen een leuke middag gehad, iets van de natuur geleerd, en ook geleerd om met eigen handen iets moois en nuttigs te maken.

Kortom, een zeer geslaagd project! Misschien ook iets voor andere scholen?

BLOEMEN, BIJEN, INSECTEN, DIVERSITEIT.

Eind april is er al veel grond- en zaaiwerk gedaan op landgoed Dickninge door een aantal leden van onze vereniging, in samenwerking met de bijenvereniging De WIJK. Hier werd met materiaal gefreesd en gespit en daarna gezaaid. Het is toch wel weer mooi, dat we elk jaar de toestemming krijgen van eigenaar de

heer Erdbrink om dat deel binnen de muren in te zaaien. Eerst ging het er eigenlijk om de vogels en bijen een goede leefomgeving te bieden. Maar ook wilden we de bezoekers van de schoonheid van de bloemen laten genieten, wat ze trouwens met name in het voorjaar ook wel al

deden bijvoorbeeld van de stinzenplanten, zoals de Holwortel. De laatste jaren is er ook de diversiteit en de bestrijding van de eikenprocessierups bij gekomen. Hier is ook met name over nagedacht langs de Gorterlaan waar op 12 mei het nodige zaaiwerk gedaan is. Hier was al jaren een bloemenzaai-project, nabij de kruising Gorterlaan – Dekkersweg, dat in het verleden is opgezet, ter verbetering van de leefomstandigheden van de Patrijs, een akkervogel. Deze kwam in het verleden veel voor, maar wordt nu, zelfs ondanks de hulp, bijna niet meer gezien; erg jammer. Maar de natuurbeschermers en de imkers gaan gelukkig nog stug door om de natuur ook hier nog een kans te geven of te behouden. Alle kleine beetjes helpen.

J. Vos.

WAT BETEKENEN DEZE BLESTEKENS OP DE STAM VAN BOMEN?

Op woensdag 5 februari organiseerde de vereniging een wandeling in de Boswachterij onder de deskundige leiding van Jan Spijkerman van Staatsbosbeheer. Hiervoor was veel belangstelling. Hij vertelde wat het kapbeheer was. Hij legde uit dat het kappen op de parkeerplaats bij de recreatievijver noodzakelijk was, in verband met het spontaan afknappen van dikke takken van de Douglassen. Wanneer je die op je hoofd krijgt, is dat heel gevaarlijk. Ook vertelde hij wat de markeringen op de stam van bomen betekenen. Omdat dit ook voor anderen interessant is, heb ik op internet gezocht naar uitleg. Die vond ik op de site www.naturetoday.com.

Bosgroepen

5-DEC-2019 We krijgen weleens vragen over de markeringen die te zien zijn op de stam van sommige bomen. Wat doen die daar en wat betekenen ze? Met het uitvoeringsseizoen in volle gang, leek dit ons een goed moment om dat uit te leggen. Het lijken misschien willekeurige tekens, maar ze zijn een belangrijk communicatiemiddel binnen het bosbeheer en er zit een doordachte visie achter.

Het markeren van bomen: bleszen

De tekens vertellen de uitvoerder precies wat de beheerder graag gedaan wil hebben in het bos. Het aanbrengen van een markering op de boom noemen we 'bleszen'. In het zuiden van het land en in Vlaanderen noemt men het ook wel 'smetten' of 'schalmen'. Bleszen kan op verschillende manieren. Vroeger gebruikte men vaak een blesmes, maar tegenwoordig is een verfmarkering op de stam het meest gangbaar. Dat is ook de manier waarop de Bosgroepen bleszen. De verfmarkering is namelijk het beste te zien voor de uitvoerder. Bovendien werkt het sneller en kan het werken met een blesmes fysiek zwaar zijn, zeker bij boomsoorten met een dikke schors. Het teken op de stam vertelt precies wat er moet gebeuren en is daarmee feitelijk de vertaling van het bosbeheer naar concrete beheerwerkzaamheden. De strepen, stippen, kruizen

en kleuren hebben allemaal een eigen betekenis. Deze zijn vooraf doorgesproken met de uitvoerder, zodat deze precies weet wat er moet gebeuren. De communicatie tussen blesser en uitvoerder is heel belangrijk, want niet iedereen gebruikt dezelfde tekens.

*Bleszen met de spuitbus (verfmarkering)
(Bron: Bosgroepen)*

Een belangrijke rol voor de blesser

De rol van de blesser is dus erg belangrijk. Met het aanbrengen van de markering bepaalt hij of zij wat er gaat gebeuren, en vertaalt daarmee de visie en doelstelling van de eigenaar of beheerder. De blesser heeft dus een sterke invloed op hoe het bos er op de korte, maar zeker ook op de lange termijn uit zal gaan zien. Een goede afstemming tussen eigenaar, beheerder en blesser is dan ook cruciaal om zo te waarborgen dat men het beoogde terreindoel ook realiseert.

Waar let je op bij het bleszen?

Om de beheerdoelstelling van de eigenaar te koppelen aan de juiste boswerkzaamheden, moet de blesser dus goed op de hoogte zijn van het terrein en de beheerdoelen. Hij of zij moet een goede inschatting maken van de (potentiële) rol van iedere boom en wat dan de behoeften zijn van dit specifieke exemplaar. Denk daarbij aan hoe snel de soort groeit, hoeveel licht hij nodig heeft en wat het toekomstperspectief is voor de betreffende boom of de plek in het bos. Ook de gebruikstoepassing van de betreffende boom speelt hierbij een rol. Door dunningen ontstaat er namelijk niet alleen ruimte voor de ontwikkeling

van andere bomen. Ook struiken en kruiden krijgen door de toename van licht meer kansen. Dat draagt allemaal bij aan de biodiversiteit in het bos.

Belangrijk dus, want als het boscysteem op orde is, functioneert een bos het beste.

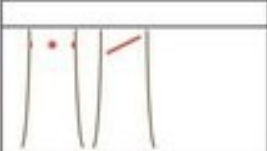

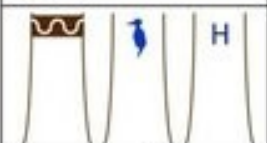
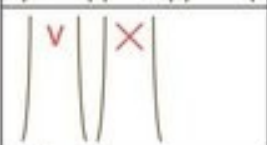

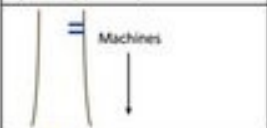

Het meten van een kwaliteitsboom (blauwe ring) (Bron: Bosgroepen)

In de bossen die de Bosgroepen beheren streven we samen met de eigenaar

vaak naar het realiseren van een multifunctioneel doel, waarbij natuur, houtproductie en bosbeleving allemaal belangrijk zijn. Het vraagt zorgvuldig doordachte beheerkeuzes om ze alle drie tot hun recht te laten komen. Dit kan bijvoorbeeld door waardevolle, markante bomen aan te merken als bomen die de complete levenscyclus gaan doorlopen; inclusief de aftakelingsfase dus. Deze bomen worden nooit gekapt en worden aangewezen als zogenaamde habitatbomen of krijgen een plek in een OAD-netwerk. OAD staat daarbij voor oude, aftakelende en dode bomen. Ze zijn van onschatbare waarde voor de biodiversiteit en de toekomst van het bos. Daarnaast hebben we bomen die de ruimte krijgen om zich optimaal te ontwikkelen om uiteindelijk geoogst te worden en een duurzame bestemming te krijgen. Dat noemen we toekomstbomen. Hun kwaliteitshout is zeer geschikt voor een duurzame toepassing, zoals een meubelstuk of een houten vloer, waarmee een langdurige opslag van de CO₂ gewaarborgd is. Tenslotte zijn er soorten die een ondersteunende, maar eveneens cruciale rol in het bos hebben. Deze dragen met hun rijke strooisel bijvoorbeeld actief bij aan een gezonde bosbodem. Voorbeelden zijn de hazelaar, de winterlinde en de veldesdoorn. Ook voor deze soorten kan een blesser het lichtklimaat, en daarmee de ontwikkelingsmogelijkheden, verbeteren met de bleskeuzes die hij of zij, in afstemming met de eigenaar, maakt.

Op deze manier verankeren we niet alleen de beheerdoelen in de structuur van het bos, maar werken we ook gericht en zorgvuldig aan gezonde, weerbare, toekomstbestendige bossen.

Tot zover het artikel van de Bosgroepen. Het stond in een wekelijkse nieuwsbrief van www.naturetoday.com. In die nieuwsbrief staan zeer interessante artikelen over o.a. vogels, planten, vlinders, reptielen, amfibieën, vissen en natuurbeheer. Op die website kun je een gratis abonnement nemen. Zeer de moeite waard!

	Markering	Betekenis
	Rode/oranje markering (strepen, band of stippen)	Te oogsten boom
	Blauwe (witte) markering (stippen)	Te behouden boom (toekomstboom)
	Blauwe of witte ring	QD boom/ kwaliteitsboom
	Blauwe of witte golvende band, spechtsymbool of H	Habitatboom
	Rood kruis of rode 'V'	Vellen en laten liggen
	Rode R soms met band(en) rond stamvoet. Soms ook zonder de R	Te ringen boom
	Rode/oranje verticale streep, een rode/oranje 'I' markeert de ingang	Midden dunningspad
	Blauwe/gele (dubbele) streep	Zijkant dunningspad
	Blauwe T	Geen machines voorbij dit punt (einde dunningspad)

Een overzicht van verschillende blestekens (met betekenis) die men veel gebruikt (Bron: Bosgroepen)

Jan Paasman

HOE VUL JE IN CORONATIJD JE TIJD IN.

Erg simpel, met een wildcamera bijvoorbeeld. Je hangt die op een rustig plekje op, waar je natuurlijk wel wat verwacht en waar het mogelijk is. Je gaat een dag of enkele dagen later

kijken en afdraaien wat er op het kaartje staat. Het is in ieder geval spannend wat er op zal staan, maar het is ook erg mooi als er wat leuks op staat. Zo hebben wij kunnen waarnemen dat de ene keer de das in en uit “zijn” hol komt en een volgende keer de vos hetzelfde hol gebruikt. Dit is iets, wat bij velen wel bekend zal zijn. Maar het is wel ontzettend mooi om dat zo te zien. Een andere keer zie je bijvoorbeeld dat de das wat nieuw materiaal meeneemt naar binnen of een flinke hoeveelheid zand aan het verplaatsen is. Maar natuurlijk zie je ook vaak, dat er niets op staat. Dat maakt het misschien juist nog wel leuker, de spanning van wat staat er deze keer weer op.

de Vosjes.

ZOOGDIEREN

Vleermuiskasten

De vleermuiskasten in boswachterij Staphorst leveren al jaren een schat aan informatie op over vleermuizen.

In de zomermaanden worden er veel dieren aangetroffen. Tegenwoordig zijn dat bijna alleen rosse vleermuizen. Daar waar we in het begin ook veel grootoorvleermuizen in de kasten vonden, zijn die helemaal verdwenen. Steeds vaker hoor ik verhalen van mensen die een nestkastenroute hebben en dan vleermuizen in de nestkastjes aantreffen. Dikke kans dat het hier dan om grootoorvleermuizen gaat.

In de winter is dat anders. Dan zitten de dieren in winterverblijven. Sommige soorten zitten in een oude ijskelder (bv. grootoorvleermuis en watervleermuis), andere soorten (bv. laatvlieger en gewone dwergvleermuis) zitten in de spouwmuren van huizen.

Dan zijn er ook nog dieren die in de winter in holle bomen zitten. Een voorbeeld daarvan is de rosse vleermuis.

Echter, toen we deze winter de kasten schoonmaakten en repareerden, troffen we in één grote kast een enorme groep rosse vleermuizen aan. We schatten dat er met elkaar wel 80 dieren in zaten. Doordat het nog niet vroom, zaten ze in de kast. Zodra het kouder wordt verhuizen ze alsnog naar een dikke holle boom, waar ze dan vorstvrij kunnen overwinteren.

Omdat de dieren in winterslaap zijn, konden we de deuren niet goed open maken en geen foto maken. De hieronder geplaatste foto is van dezelfde kast, maar al eerder in het voorjaar gemaakt. Stel je dus voor, dat je dan geen 40 maar 80 dieren ziet!!

Mede namens Harm
Bloemhof,

Theo Douma
theodouma04@gmail.com

Biologisch - dynamisch bedrijf

de Zonnehorst

Tuinderij met Boerderijwinkel • Groente - abonnementen • ECEAT Camping

100% Biologische Landbouw en Voeding.

Net buiten het dorp Nieuwleusen, aan de **Evenboersweg in Punthorst** is het biodynamische groenteteeltbedrijf **de Zonnehorst** gevestigd.

Een gevarieerd bedrijf met ook veel natuur, bloemen en bijen.

De **uitgebreide boerderijwinkel** biedt een ruime keus aan biologische producten.

Openingstijden boerderijwinkel:

Maandag van 13.00 tot 18.00 u

Woensdag en vrijdag van 09.00 tot 18.00 u

Zaterdag van 09.00 tot 13.00 u

Tevens **webwinkel** met thuisbezorging tegen een geringe vergoeding.

Over en rond de tuinderij kan ieder die dat leuk vindt het **1 ½ km lange Zonnehorstpad** wandelen om een mooie indruk te krijgen van het totaal.

Meer informatie: www.zonnehorst.nl

Kom eens aan!

Wij zijn doorlopend op zoek naar

JONG TALENT

Meer weten?

0522 - 46 32 82

DULASTA

Metaalbewerking

www.dulasta.nl

PALEIS VOOR EEN PRIKKIE.

Maandag 23 maart worden we wakker gemaakt door het gehamer van een specht. Verwonderlijk omdat we midden in het dorp wonen. Achter in de tuin staat een forse berkenboom die de specht heeft uitgekozen voor zijn timmerwerk. Het gehamer gaat de hele dag van zonsopkomst tot zonsondergang door en daarna nog 4 weken. Het duurt meer dan een dag voordat het gat zo diep is, dat de kop van een specht er in past. De dagen erna is het martelen, omdat de specht de spaanders achterwaarts uit het gat kwijt moet raken. Na een tijd is het gat zo diep en breed, dat hij zich in het hol

kan omdraaien en wordt het verwijderen van de spaanders makkelijker, omdat hij met de kop naar voren naar buiten kan. We komen erachter dat het mannetje en het vrouwtje elkaar met het hakken regelmatig afwisselen. Op 20 april is het spechtennest eindelijk klaar en worden er nog een dag aan de binnenkant wat spaanders uitgehakt, die niet meer naar buiten gegooid worden. Deze zijn bedoeld voor de aankleding van het nest. Het leggen van de eieren en het broeden kan beginnen. Het is mooi om te zien dat de spechten elkaar tijdens het broeden ongeveer om de drie kwartier afwisselen. Als het de beurt van de een is, klopt hij of zij met zijn snavel drie keer een roffel op de buitenkant en krijgt 'ie een reactie van de ander. Deze vliegt vervolgens weg om voedsel te zoeken en de ander gaat naar binnen.

Op 2 mei zit er steeds een spreeuw voor het gat te kwetteren. Je kunt zien, dat het gat hem wel bevalt. De spechten verdedigen hun onderkomen fel. Hevige schermutselingen volgen, waarbij zowel de specht als de spreeuw meerdere malen op de grond klappen. Maar de spreeuw is aanhoudend en heeft blijkbaar alle tijd.

We hebben uitgerekend dat de eieren op 4 mei uit moeten komen. Dat klopt, want we vinden onder de boom een aantal witte eierschalen. Nu wordt het

lastiger voor de spechten, omdat ze het nest even alleen moeten laten om voer voor de jongen te halen. De spreeuw neemt direct z'n kans waar en begint nestmateriaal naar binnen te slepen om waarschijnlijk een nest boven op de jongen van de specht te bouwen. De spechten hebben we daarna niet meer terug gezien. Hun inspanningen zijn dit jaar jammer genoeg voor niets geweest en zo komt de spreeuw wel heel gemakkelijk aan zijn 'paleis voor een prikkie'.

Evert.

BIRDINGPLACES

Beste vogel- en natuurliefhebber

De website www.birdingplaces.eu groeit als kool. In heel korte tijd zijn er al meer dan 1000 vogelgebieden door vogelaars opgezet, waarvan 147 in Nederland! Al die gebieden zijn voorzien van accurate vogelinformatie inclusief een lijst met vogels die je er kunt zien en een gedetailleerde kaart van het gebied inclusief wandelroute. In het gebied zelf kun je met je telefoon exact de aanbevolen wandelroute langs de mooiste vogelpunten op de kaart volgen. Vogelaars kunnen ook heel gemakkelijk hun eigen favoriete gebieden op de kaart zetten en zo 'eigenaar' worden van 'hun' eigen vogelgebied.

Nieuw is sinds deze week de NL-vertaalmodus. Birdingplaces was geheel Engelstalig, maar om de gebruiksvriendelijkheid te vergroten worden sinds deze week alle praktische info en vogelnamen automatisch in het Nederlands

vertaald. Dat maakt het voor Nederlandse bezoekers gemakkelijker en toegankelijker.

Op Birdingplaces.eu staan dus de beste vogelplekken van Europa allemaal bij elkaar op één plek. Met bij elke vogelplek de juist informatie om een paar uur lekker vogels te kijken. Zo vind je in Nederland ook buiten je eigen regio heel snel de leuke vogelgebieden. Begin dit jaar werd de website – een Nederlands initiatief – gelanceerd en sindsdien gaat het hard. Elke dag komen er nieuwe vogelgebieden bij. Lees ook het achtergrondartikel wat op Nature Today is verschenen

<https://www.naturetoday.com/nl/nl/nature-reports/message/?msg=25972> .

Birdingplaces is gemaakt voor en door vogelaars en blinkt uit in eenvoud. Klik op ‘Vind een vogelgebied’ en op een grote kaart van Europa zijn alle gebieden in één oogopslag te zien. Daarna kun je inzoomen. Na het aanklikken van een gebied verschijnt er een detailbeschrijving van het gebied met daarin alle vogels die je er kunt zien en een kaart met daarop de beste plekken, waar je kunt parkeren, waar de vogelkijkhutten of uitzichtpunten zich

bevinden en wat de beste wandelroute is. Wie later in het gebied zelf de kaart op mobiele telefoon opent, kan direct de wandelroute volgen en de interessante plekken vinden. Met één klik worden ook alle interessante vogelgebieden in een straal van tien, twintig, vijftig of honderd kilometer getoond.

Hier zie je de kaart van Nederland met alle Nederlandse vogelplekken tot nu toe. Birdingplaces stimuleert vogelaars zelf hun favoriete gebieden op de kaart te plaatsen. Natuurlijk de gebieden die ze goed kennen in hun eigen regio, maar ook leuke gebieden die ze hebben ontdekt in het buitenland. Op die manier helpen vogelaars in heel Europa elkaar. Het werkt heel simpel door op 'Plaats een vogelgebied' te klikken en vervolgens 8 eenvoudige stappen te volgen. Vanwege de lancering van Birdingplaces maak je daarbij ook nog een kans op het winnen van een prachtige Leica verrekijker en telescoop. Zie voor meer info <https://birdingplaces.eu/nl/go-in-and-win> Hoe dan ook leuk als je een gebied plaatst! Als je de eerste bent die een bepaald gebied plaatst ben je bovendien 'eigenaar' van dat gebied op de website. Je krijgt dan ook reacties en tips van andere vogelaars bij het gebied dat je plaatst en kunt de info actualiseren en aanpassen wanneer je dat wil.

Dit is de top 10 met landen waar de meeste vogelgebieden zijn geplaatst

Netherlands	147
United Kingdom	139
Germany	115
Spain	112
France	96
Belgium	71
Bulgaria	40
Greece	29
Italy	26
Sweden	20
Denmark	20

STAPHORST, HÉT WULPENBOLWERK VAN WEST-EUROPA

In 1982 ontdekte Gerrit Gerritsen hét wulpenbolwerk van West-Europa, in Staphorst. Maar liefst 440 broedpaar van de grootste steltloper turfde hij. Bijna veertig jaar later zijn het er een stuk minder. Gelukkig krijgen ze hulp.

In de jaren zeventig broedde de wulp op veel meer plaatsen in Nederland, zoals in heidegebieden en in de Hollandse duinen. Daar is hij nu helemaal verdwenen. Dat komt door de komst van de vos en doordat het drukker werd met mensen. Daar houdt de schuwe wulp niet van. Hij is nu vooral een bewoner van het boerenland, maar ook daar kachelt hij hard achteruit, met zo'n 40 procent tussen 1990 en 2015. Overijssel telt nu de meeste wulpen van ons land.

In Staphorst ziet Gerrit Gerritsen deze afname zich voor zijn ogen voltrekken. Van de 440 broedpaar die hij in 1982 zag, zijn er dit voorjaar 130 over. Gerritsen is weidevogel onderzoeker en -beschermer, met name de grutto en de wulp hebben zijn warme belangstelling. Hij werkte 33 jaar voor de provincie Overijssel en

daarna tot zijn pensioen in 2020 bij Vogelbescherming Nederland. Het probleem met de wulpen is volgens Gerritsen: Er worden te weinig jongen groot, de populatie vergrijsd dus. De wulp is een grote vogel met een lang broedseizoen. Tussen het leggen van het ei en uitvliegen van het jong zit zo'n negen weken. Dat maakt de wulp veel kwetsbaarder dan bijvoorbeeld de kleine graspieper, waarvan de broedperiode veel korter is. De graspieper kan met een beetje geluk een nest grootbrengen tussen twee maaibeurten van de boer door. De wulp krijgt tijdens zijn broedperiode een keer of twee, drie te maken met grote maaimachines.

Uit onderzoek kwam naar voren dat ook de vos een oorzaak is van het lage aantal jongen dat groot groeit. Er werden camera's bij tientallen nesten opgesteld en uit de beelden bleek dat in zo'n 70 procent van de predatie gevallen een vos de eieren had geroofd. Een wulp is een grote vogel met een sterke geur en grote eieren, kwetsbaar dus. Als een ei wel uitkomt, vormen vliegende predatoren zoals bruine bruine kiekendief en buizerd een gevaar voor het kuiken, dat in de kale, pas gemaaide vlakte een makkelijke prooi is. Vogelbeschermers lieten het er in Staphorst niet bij zitten. Acht jaar geleden

begon de lokale vrijwilligers groep met het plaatsen van schrikdraad rond nesten van wulpen. Het lastige is dat wulpen, anders dan bijvoorbeeld de grutto, niet bij elkaar in de buurt broeden. Je kunt dus niet een heel stuk grasland afrasteren, het draad moet om het nest zelf heen.

Vrijwilligers zetten in overleg met de boer 10 of 20 meter in het vierkant om het nest af met schrikdraad. Ze bleven nog een tijd kijken of de wulpenvader en -moeder er niet te zenuwachtig van werden, als dat gebeurde, halen ze het draad weer weg. Hun inspanningen worden beloond, want zonder draad wordt

70 procent van de eieren opgegeten en met draad nog maar de helft, 35 procent. In het voorjaar van 2020 vonden de vrijwilligers 90 nesten. Om 30 nesten hebben ze schrikdraad gespannen. Een behoorlijke klus voor de vrijwilligers, waarvan de populatie net als bij de wulp vergrijsst. Daarom heeft Gerritsen tijdens een recent veldbezoek aan het gebied aan natuur gedeputeerde Ten Bolscher (SGP) van de provincie Overijssel hulp gevraagd om nog meer

wulpennesten met schrikdraad tegen vossen te beschermen. Dit voorjaar gebeurde er iets bijzonders, Gerritsen deed een ringetje om de poot van een kuiken waarvan hij de vader veertien jaar eerder ook had geringd. Door vogels te vangen en te voorzien van een ring, wordt er informatie gekregen over (veranderende) trek, reproductie en overleving van vogels. Dat het om een zoon van de specifieke vader ging kon hij zien aan de kleurencombinatie van de plastic ring om de poot van vader wulp, waarmee elk individu is te herkennen. Gerritsen is al sinds 1985 gediplomeerd ringer en heeft zo'n 500 wulpenkuikeken geringd. Toch had hij nog niet eerder meegemaakt dat hij een nakomeling van een eerder geringde vogel in zijn handen hield. Het was ook nog eens het vroegste broedgeval ooit, het nest kwam al op 14 april uit.

Er gloort een klein beetje hoop voor de nederlandse wulpen, die voor het grootste deel in Frankrijk overwinteren. Wulpen brengen de eerste drie jaar van hun leven door in hun overwinterings gebied voordat ze naar Nederland komen om te broeden. Als ze eenmaal die leeftijd hebben gehaald, leven ze meestal nog lang. De oudst bekende wulp in Europa werd ruim 31 jaar. In Frankrijk mocht nog op wulpen worden gejaagd. Sinds het najaar van 2019 mag dat niet meer, dat betekent dat de wulpen van Staphorst meer overlevingskans hebben.

Overgenomen uit het RD.

WERKGROEP ROOFVOGELS EN UILEN

Resultaten 2019

Op het moment van schrijven van dit verslag zijn Mark en ik, maar ook de anderen, al weer volop bezig met het ringen van roofvogels en uilen. Een laat verslag dus.

Het vroege voorjaar begon vanwege de Corona crisis sowieso al vreemd. Toen ik op 12 maart 's-avonds om 22.00 uur de voordeur van het slot draaide hoorde ik binnen de telefoon overgaan. Mijn teamchef, hij verzocht mij vanaf dat moment thuis te blijven. Ik was namelijk in contact geweest met een collega die besmet was met het Corona-virus. Tot dan was het een nog een ver-van-mijn-bed-show. Heel ver weg, Wuhan in China om precies te zijn. Nieuws over dit virus ging toen nog vergezeld met beelden van vleermuizen op het bord. En nu? Dagelijks komen er grafieken, cijfers, halve en hele waarheden, beelden vanuit zieken- en verzorgingshuizen en verhalen van virologen in onze huiskamers binnen. Wist niet dat Nederland zoveel virologen had!

Maar ondanks de Corona crisis ontloek de lente ook dit jaar op dezelfde uitbundige manier zoals ieder ander jaar. Prachtig dat frisgroene van bomen en struiken en die gele en witte linten in het landschap van Raapzaad en Meidoorn!

De jaarlijkse controle van de nestkasten voor de Steenuil, Kerkuil en Torenvalk leek er vanwege het besmettingsgevaar dit jaar niet van te komen. Voor het eerst overigens sinds ik dit vanaf eind jaren negentig doe! De kasten hangen op of nabij erven van vaak kwetsbare mensen. 'Social distance', ook hier. In het begin maakte ik soms een uitzondering. Zoals die ene keer toen een oudere mevrouw belde en vroeg of ik de steenuilenkast wilde verhangen. Dan kon ze vanaf haar ziekbed in de kamer 'haar' steenuilen zien. Zo'n verzoek ga je inwilligen!

Of zoals die ochtend toen ik gebeld werd door een eigenaar van een kerkuilencast in het Zwartewaterklooster om een uilskuiken weer terug te plaatsen. Waarschijnlijk zaten er teveel braakballen en uitwerpselen in de kast

en was het jong vanwege de prikkelende ammoniakdampen naar buiten gekropen en via het rieten dak op de grond beland. De kast hing in de nok van het achterhuis, ongeveer 9m boven de grond. Respect voor Klaas Harink die al die jaren deze kast gecontroleerd heeft! Pieter van de Berg had voor mij zijn broer

Herman opgetrommeld en geheel in ambtenarenstijl gaf ik hem vanaf de grond aanwijzingen hoe hij de kast moest schoonmaken en het jong bij de andere 2 jongen moest terugplaatsen. Herman nogmaals bedankt!

Enige tijd later moest ik er trouwens zelf aan geloven, opnieuw een kerkuiljong dat aan de Evenboersweg vroegtijdig uit kast was gekropen en vanaf grote hoogte was gevallen. Maar liefst 9 emmers met braakballen en uitwerpselen moesten uit de kast worden verwijderd, waarna het jong weer kon worden teruggeplaatst in een vers nest.

Het leek er dus op dat van controles en ringen dit jaar bar weinig terecht zou komen. Maar toen er telefoontjes kwamen van mensen met de vraag of de uilen nog werden geringd dit jaar, besloten we toch maar op pad te gaan. Met de nodige voorzichtigheid uiteraard!

Maar hoe zat het dan vorig jaar wat betreft de resultaten? Na deze vrij lange inleiding dan de resultaten van vorig jaar op een rijtje.

Bosuil

In de boswachterij Staphorst zijn twee broedsels van deze soort succesvol geweest. Jan Huls heeft 4 respectievelijk 6 jongen geringd. Later hoorde ik van Harm Bloemhof dat ook in het Carstensbos 4 jongen zijn geringd. Mooi!

Buizerd, Havik en Sperwer

De controle op deze soorten zijn dit jaar door omstandigheden achterwege gebleven. Jammer, maar het is niet anders. Zelfs van de Havik op mijn nestkastroute heb ik geen gegevens. Hij zat in 2019 op een andere plek. Gelukkig is hij nu weer terug op de route en voor zover ik heb kunnen zien heeft hij 1 jong.

Torenavalk

Van de 23 broedsels van de Torenavalk mislukten er 7. Vermeldenswaardig is dat de Torenavalk maar liefst 17 keer zijn toevlucht zocht in de vertrouwde melkbus van Klaas Harink. Alsof deze soort van mening is, dat je in Staphorst in melkbus hoort te broeden. Een ode aan dit oude agrarische gebruiksvoorwerp. 😊
In totaal waren er 88 jongen waarvan er 72 zijn uitgevlogen.

Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel bedroeg 3,8. Per succesvol broedsel was dat 4,5.

Hiervan zijn er 49 geringd. Mijn neef Jop uit Rotterdam had de dag van zijn leven toen hij mee mocht om een aantal jongen te ringen. Erg gaaf vond hij dat. Geen alledaags werk voor een stadsman. 😊

Kerkuil

Van de Kerkuil waren er dit jaar 40 1^e broedsels. Hiervan mislukten er 4. Gemiddeld vlogen er 4,47 jongen per succesvol broedsel uit. In totaal zijn 179 jongen uitgevlogen.

Van de 3 tweede broedsels mislukte er 1. In totaal vlogen van deze twee 2^e broedsels 10 jongen uit.

Maar liefst 102 jonge kerkuilen werden voorzien van een ring.

Niet alleen Klaas Harink, maar ook Mark en ik moeten soms halsbrekende toeren uithalen om bij een kast te komen, via baaltjes stro of met behulp van shovel of vorkheftruck. En soms moeten wij op de late avond nog weer naar mijn huis om een

andere, langere ladder op te halen omdat wij anders niet bij die ene kast aan de rand van de bebouwde kom van Nieuwleusen kunnen. Het houdt je fris en fruitig zullen we maar zeggen!

Steenuil

Met de Steenuil ging het afgelopen jaar niet zo goed. Er waren 17 succesvolle broedsels (broedsels met minimaal 1 uitgevlogen jong). Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel bedroeg 3,5. Maar liefst 16 broedsels mislukten om uiteenlopende redenen, waardoor het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel 1,8 bedroeg.

Overigens waren de resultaten elders in Overijssel beter hoorden wij op de jaarlijkse vergadering in Hellendoorn.

Overigens waren de resultaten op de jaarlijkse vergadering in

Onder het toezien oog van soms jong publiek werden toch nog 35 jonge steenuilen geringd.

Tabel 1 Samenvatting van de resultaten van Steenuil, Kerkuil, Bosuil en Torenvalk (2017)

	Aantal nestkasten in werkgebied (aantal melkbussen)	Aantal nestkasten met broedsels (broedsels in melkbussen)	Aantal succesvolle broedsels (2 ^e broedsel)	Aantal mislukte broedsels (2 ^e broedsel)	Aantal succesvolle broedsels (2 ^e broedsel)	(Gemiddeld) aantal uitgevlogen jongen per succesvol legsel	(Gemiddeld) aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel	Geringd
Steenuil	108	33	17	16	3,5	1,8	35	
Kerkuil	83	40	36 (2)	4 (1)	4,5	4,4	102	
Bosuil	6	3	3	0	4,6	4,6	14	
Torenvalk	78 (32)	9 (14)	16	7	4,5	3,8	49	

Namens de Werkgroep Roofvogels en Uilen
 Arnold Lassche
alassche@hetnet.nl

RIETORCHISSEN EN VEENPLUIS IN STAPHORST

Achter het Medisch Centrum in Staphorst ligt al meer dan 10 jaar een vijvertje. De natuur kon daar haar eigen gang gaan en dat deed ze, er groeide van alles. In juni 2017 fotografeerde ik er zelfs veenpluis en atypische rietorchissen, wat een prachtige ontwikkeling. Wat een schrik toen het waterschap in november 2017 met graafmachines en bulldozers alles op de kop zette. Met veel machinegeweld werd het vijvertje omgetoverd in een keurig net aangelegde waterberging. Zouden de mooie moerasplanten nu verdwenen zijn? Blijkbaar kan de natuur een stootje verdragen, want vorig jaar was het veenpluis ineens weer uitbundig aan het bloeien en de plantenwerkgroep spotte

een poosje later weer een rietorchis. Tijdens een avondwandeling op 11 juni 2020 zag ik weer drie prachtige rietorchissen en bijna uitgebloeid veenpluis. Het zijn kwetsbare, maar blijkbaar ook sterke planten. Hopelijk zijn het blijvertjes bij het vijvertje in Staphorst-Zuid.

Door Alja Admiraal, met medeweten van de Plantenwerkgroep

VOGELPARADIJSJES, ZE ZIJN ER NOG!

Soms wordt je erg neerslachtig van al die verhalen over de achteruitgang van de biodiversiteit. Berichten dat het absoluut niet goed gaat met de insecten en de weidevogels. En dan te bedenken dat wij als Nederland zo'n belangrijke verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van de Grutto, onze nationale vogel.

Windmolen voor plas-dras plekken

Af en toe heb je een positieve prikkel nodig en krijg je die ook. Wat heb ik genoten daar op die mooie voorjaarsavond in de Olde Maten en Veerslootlanden.

Ouderwetse beelden en geluiden uit mijn jeugd jaren in de Kop van Overijssel. Alarmerende grutto's in de lucht en op de bekende afrasteringspaal,

Wulp

overvliegende regenwulpen, buitelende kieviten, het voorjaarsgeluid van de wulpen, Gele kwikstaart, Kleine plevier, Roodborsttapuit, Tureluur, Slobeend, Zomertaling, Graspieper, Lepelaar, Grote zilverreiger, Watersnip tegen de slootrand, maar liefst 3 velduilen en op de grond een volwassen Havik die zich te goed doet aan een prooi.

Ieder jaar fiets ik met mijn 7 broers een dag ergens in Nederland. Allemaal opgegroeid op het platteland en vertrouwd met alarmerende weidevogels. Wat hebben we vaak tegen elkaar gezegd dat het stiller is geworden in het boerenland. Maar ze zijn er nog die vogelparadijsjes, niet ver weg, achter Rouveen om precies te zijn. De plek waar de aanwezigheid van Korhoen en baltende kemphanen in de bermen jaren geleden heel normaal was. Ach, het hoeft geen miljoenen te kosten.

Kleine moeite, een molentje plaatsen, waterpeil omhoog, plas-dras situaties, extensief beheer en meer bodemleven. We weten het wel! Qua bedrijfsvoering zal het niet altijd en overal kunnen, maar ach, mag het soms een onsje meer zijn?

Arnold Lassche

Grutto

Havik (met prooi)

HERKOMST VAN DE VRIJVLIEGENDE OOIEVAARS IN DE REGIO DE LOKKERIJ

overgenomen uit Stichting Ooievaarsbuitenstation "De Lokkerij" Reestdal

Heel vaak wordt gedacht, dat de ooievaars in ons gebied allemaal van de Lokkerij stammen, maar dit is niet juist. Er heeft inmiddels een aardige vermenging plaatsgevonden, zoals volgend overzicht laat zien. Wij beginnen hier met het jaar 1985, toen de eerste gebiedsvreemde ooievaars opdoken en zich soms als paar of helft van een paar vestigden. Dit is een puur natuurlijke aanwas, evenals bij de van de trek terugkerende jongen. De populatie tussen 1981 en 1984 was wel geheel "eigen".

Al jarenlang hebben de ooievaars inwoning in hun kolonie: nu 7 nesten (paren) reigers.

Foto: Caroline Walta

	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00
Bestand Liesveld (uitgezette ooievaars)	5	6	8	9	9	9	8	8	9	8	8	7	8	8	8	8
Aan komen vliegen van elders **	1	4	5	5	6	7	10	16	17	19	35	33	59	65	65	71
In Polen geringd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
In België geringd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2
In Frankrijk geringd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
In Duitsland geringd	-	-	-	-	-	1	2	3	3	2	2	3	7	8	9	8
Onger. ooievaars	-	-	-	-	-	2	2	4	13	16	12	16	16	21	24	22
Achtergebleven / teruggekeerde jongen	-	-	1	8	9	13	20	25	28	35	47	62	56	75	93	104
Totaal vogels	6	10	14	22	24	32	42	56	70	82	104	122	138	172	192	209
Aantal paren	3	5	7	11	12	16	21	28	35	41	52	61	69	85	96	104
Paren in omheining	2	1	1	1	1	1	3	3	5	5	4	4	4	4	5	4
Totaal paren	5	6	8	12	13	17	24	31	40	46	56	65	73	89	101	108
% eigen bestand	83	60	64	77	75	69	67	59	53	52	53	57	45	47	51	52
% gebiedsvreemd	17	40	36	23	25	25	28	34	28	28	35	30	44	41	38	38
% ongeringde	-	-	-	-	-	6	5	7	19	20	12	13	11	12	11	10

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Bestand Liesveld (uitgezette ooievaars)	8	8	8	8	8	7	6	3	2	3
Aan komen vliegen van elders **	73	66	69	69	68	76	68	76	67	70
In Polen geringd	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
In België geringd	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
In Frankrijk geringd	-	-	-	-	1	1	2	2	1	2
In Duitsland geringd	8	8	8	6	6	5	4	6	8	9
Onger. ooievaars	17	19	25	35	42	56	63	76	91	76
Achtergebleven / teruggekeerde jongen	110	133	151	169	192	200	223	252	272	289
Totaal vogels	221	242	268	292	320	348	369	418	444	450
Aantal paren	110	118	132	145	158	173	183	207	220	239
Paren in omheining	4	4	4	4	4	5	1	1	1	1
Totaal paren	114	122	136	149	162	178	184	208	221	240
% eigen bestand	52	59	60	58	63	62	62	60	62	64
% gebiedsvreemd	41	33	30	30	24	22	21	22	18	19
% ongeringde	7	8	10	12	13	16	17	18	20	17

De aantallen solitaire ooievaars zijn meegenomen in de tellingen.

NATURREIS NAAR KRAKAU EN OMSTREKEN

In de periode van donderdag 14 tot en met zaterdag 23 mei 2020 had de werkgroep Naturreizen een naturreis naar Krakau en omstreken in Zuid-Polen gepland. Helaas is door de Coronacrisis deze reis niet doorgedaan. De reis is verzet naar de periode van donderdag 6 mei tot en met zaterdag 15 mei 2021, nadat bijna alle deelnemers hadden aangegeven om aan deze reis deel te willen nemen.

Op het moment van schrijven van dit artikel is het nog mogelijk om deel te nemen aan deze reis. Op de website Natuurbeschermingsvereniging.nl staat een concept-programma onder het kopje Naturreizen. De reissom is voorlopig vastgesteld op € 950,- per persoon, maar dit kan nog wijzigen.

Wanneer u belangstelling heeft, dan kunt u contact opnemen met de coördinator: Jan Vos, Lankhorsterweg 5a, 7951 PM Staphorst, tel.: 0522-441858, E-mail: naturreizen@nbvijs.nl.

Jan Vos, coördinator

GEDICHTEN

Middenin het bos

Vogels, vlinders en insecten
Maar geen broeikas effecten
Wel nog veel meer dieren
Roofdieren en knaagdieren
Daar gaat het heel veel over
Midden in het bos of erlangs en tegenover
Bij de Natuurbeschermingsvereniging is veel pret
Maar ondertussen zit de voorzitter achter de tablet
Hopelijk niet bij dit 60-jarige feest
Want daar zijn ze erg druk voor geweest
Ik wens jullie nog vele jaren
Om de natuur te besparen
Celine, groep 8

Samen spelen we in de natuur
Ook al is het soms guur
Samen gaan we hutten bouwen
Met takken en touwen
Een nestkastje en een nestkastje daar
We timmeren ze zo in elkaar
Ook het controleren hoort erbij
Kijk, daar ligt een ei !
Broodjes bakken boven het kampvuur
Dat was van korte duur
Het is reuze fijn
Om bij de Natuurbescherming te zijn
Margreet Krale, groep 8

Ik dacht op een keer
Ik word lid van weer of geen weer
Vooral in het voorjaar is het fijn
Om op zaterdag in de natuur te zijn
We leren veel over planten en dieren
En hopen dit jaar een feestje te vieren
Het is heus waar
In 2017 bestaan we 60 jaar
Er is in al die jaren veel gedaan
En we hopen dat de natuurclub
nog lang mag bestaan
Maarten Mulder, groep 7

OPROEP VAN DE PENNINGMEESTER

Een heel groot deel van onze leden heeft zijn bijdrage voor 2020 betaald, zelf overgemaakt of via een incasso, maar er zijn nog ruim 75 leden die hun bijdrage voor 2020 nog niet hebben voldaan !

Doe dit a.u.b. zo snel mogelijk want als ik een aanmaning moet maken zijn er allemaal extra kosten mee gemoeid, waarvoor we iedereen ook € 1,- in rekening zullen brengen.

Dus voorkom extra kosten en betaal uw bijdrage (met vermelding van lidnummer !!)

DIEREN SPEURTOCHT

WNF verkooppunt KroKo MultiPunt, Heerenweg 42 in IJhorst heeft een dierspeurtocht uitgezet in de winkel etalage. Vanaf de buitenkant kunnen kinderen en volwassenen “corona-proof” op zoek naar meer dan 75 verschillende diersoorten. Een zoeklijst hiervoor kan in de winkel worden opgehaald. Als je de speurtocht hebt gedaan en de dieren hebt herkend, mag je op donderdag of zaterdag een kleine WNF verrassing ophalen in de winkel. Let op, hierbij gelden de corona maatregelen. Maximaal 3 klanten tegelijk in de winkel !!

Zijn er al klanten in de winkel ? Dan wacht je buiten tot de klanten weg zijn !

FOTO'S UIT DE ACHTERTUIN

Foto's uit de achtertuin bij Henk en Greetje Messchendorp, IJhorst.

LID WORDEN VAN ONZE VERENIGING?

Voor minimaal € 10,--/jaar kunt u al lid worden van Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o.". U krijgt hiervoor 4x per jaar het verenigingsblad "De Scharrelaar". Voor jeugdleden tot 18 jaar, waarvan al een gezinslid lid is, kost het lidmaatschap minimaal € 3,--/jaar, maar dit lid ontvangt het verenigingsblad "De Scharrelaar" niet. Door het invullen van dit formulier en het aanmelden als lid van onze vereniging helpt u onze vereniging om de natuur in IJhorst-Staphorst en omstreken te beschermen.

Werkgroepen

Wilt u zich opgeven als lid van één van de werkgroepen, dan kunt u contact opnemen met de coördinator van de betreffende werkgroep. De gegevens vindt u in "De Scharrelaar" of op de website www.natuurbeschermingsvereniging.nl.

Op dit moment zijn de volgende werkgroepen actief:

- Jeugdwerkgroep "Weer of geen weer"
- Werkgroep Nestkastonderzoek
- Werkgroep Ringonderzoek
- Plantenwerkgroep
- Werkgroep Roofvogels en Uilen
- Werkgroep Dagvlinders en Libellen
- Werkgroep Zoogdieren
- Werkgroep Natuurreizen
- Werkgroep Ruimtelijke Ordening
- Werkgroep Projecten
- Redactie "De Scharrelaar"

Doe mee en kom ons helpen in de werkgroepen.

Lid worden van Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o." (strook inleveren bij de ledenadministratie; zie onder):

Er zijn 3 categorieën:

lid (€ 10,--/jaar)	iedereen van 18 jaar en ouder ontvangt 4x per jaar ons verenigingsblad "De Scharrelaar"
jeugdplus (€ 10,--/jaar)*	jeugd van 8 tot 18 jaar, waarvan GEEN andere gezinsleden lid zijn, ontvangt 4x per jaar ons verenigingsblad "De Scharrelaar". In het jaar, dat hij/zij 18 wordt, gaat het lidmaatschap automatisch over op lid (volwassen)
jeugdlid (€ 3,--/jaar)*	jeugd van 8 tot 18 jaar, waarvan al een gezinslid lid is, ontvangt GEEN verenigingsblad "De Scharrelaar". In het jaar, dat hij/zij 18 wordt, gaat het lidmaatschap automatisch over op lid (volwassen)

*) ontvangt 1x per jaar de Nieuwsbrief met activiteiten van de Jeugdwerkgroep. Hij/zij mag mee met de jaarlijkse nestkastcontrole. Een jeugdlid van 15 tot 18 jaar mag tevens naar keuze meedoen met de activiteiten van één van de werkgroepen.

NAAM: _____

ADRES: _____

PC+WOOPLAATS: _____

GEBOORTEDATUM: _____ **GESLACHT: M / V**

TEL.NR.: _____ **MOBIEL NR.:** _____

EMAIL: _____

HANDTEKENING: _____ (van ouder bij minderjarige)

PLAATS EN DATUM: _____

*) Ik geef hierbij toestemming tot publicatie in de media van foto's, gemaakt bij activiteiten. *) Doorhalen indien NIET van toepassing.

Ik betaal nog geen contributie, maar wacht op de factuur.

Door ondertekening van onderstaande machtiging geeft u toestemming aan de **Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."** om doorlopende incasso opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven, wegens de **inning van de contributie per jaar** en uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven, overeenkomstig de opdracht van **Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."**. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen acht weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

De machtiging blijft doorlopend geldig en eindigt alleen:

- ten tijde van overlijden van de "betaler"
- ten tijde van het opheffen van de "ontvanger" (Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o.")
- na schriftelijke opzegging van de "betaler" bij de "ontvanger"
- na uitschrijving van de "betaler" uit het ledenbestand van de "ontvanger"

De "ontvanger" behoudt zich het recht voor om het bedrag aan te passen aan de jaarlijks door de Algemene Leden Vergadering vast te stellen contributie. Deze machtiging is alleen geldig mits het onderstaande volledig is ingevuld en ondertekend.

Aanmelding/Incassomachtiging Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."

Het onderstaande zo volledig mogelijk invullen en inleveren bij, of opsturen naar de ledenadministratie, Heerenweg 42, 7955 PE IJhorst; e-mail: leden@nbvijs.nl.

Gegevens rekeninghouder t.b.v. aanmelding/incasso:

LIDNUMMER: _____ (niet invullen !!)

NAAM: _____

ADRES: _____

PC+WOOPLAATS: _____

Incassomachtiging **BEDRAG: € _____** alleen invullen

indien afwijkend van minimale bijdrage

IBAN REK.NR: _____

HANDTEKENING: _____

PLAATS EN DATUM: _____

Incassant ID:

NL55ZZZ400590910000

Kenmerk machtiging: Contributie per jaar

Inleverdata kopij:

7 september 2020

5 november 2020